

Kto sme?

Sme partia nadšencov, ľudí ako ste vy, ktorí v roku 2016 založili občianske združenie (OZ) K prameňom Bebravy ako odozvu na zabezpečenie starostlivosti o náučný chodník K prameňom Bebravy. Chceli sme Vám náučnou formou poukázať na kultúrny, historický, prírodný a technologický význam Chránenej vodohospodárskej oblasti (ChVO) Strážovské vrchy. V tomto pásme hygienickej ochrany (PHO) II. stupňa sa nachádzajú podzemné zdroje pitnej vody, ktoré Ponitrianskym skupinovým vodovodom dodávajú život zhruba stopäťdesiat tisíc obyvateľom miest Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Topoľčany a časti Nitry.

Projekt NCH vychádzal z myšlienky, že v bebravskej doline žili naši predkovia stáročia až do príchodu kolektivizácie poľnohospodárstva v spoločnosti v 20. storočí. Odvtedy sa naplno prejavuje chradnúci vzťah a úcta k pôde a matke prírode ako hlavného zdroja obživy našich rodín. Preto naši rodičia a starí rodičia boli nútení dolinu opustiť a presťahovať sa za prácou do miest. Bebravská dolina chátra ako aj okolité polia, pasienky, lesy a lúky. Postupom času ako sme sa sem začali my, deti a vnúčatá, vracat', sme premýšľali nad tým, ako prinavrátiť tomuto regiónu život, ktorý by bol v súlade s prírodou a kultúrnym odkazom našich predkov.

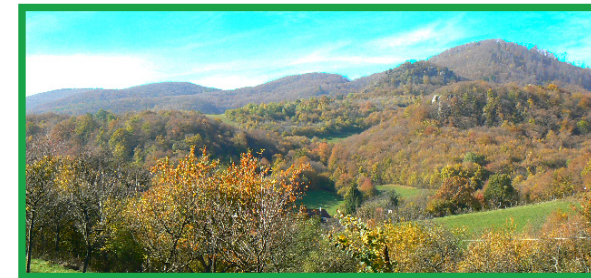
Vzišiel nápad vybudovať náučný chodník a neskôr OZ, ktorým informujeme o najväčšom bohatstve tejto oblasti – vode. Ako išiel čas, tak sme k NCH pridali projekt Pivko pre pocestných, ktorý sa teší veľkej obľube ľudí, nielen z blízkeho okolia. V prírodnej chladničke sa môžete osviežiť radlerom, alkoholickým a nealkoholickým pivom za dobrovoľný symbolický príspevok 1 €. NCH pozostáva z dvoch tematických častí. Prvá, „Rohatá skala – Hrádok“, informuje o miestnej faune a flóre. Druhá, „K prameňom Bebravy“, sa venuje vode v jej najrozličnejších aspektoch v našich životoch.

Chceli sme sa však posunúť ďalej a stanoviť si smer, kadiaľ sa naše aktivity budú uberať. Preto sme sa na výročnej schôdzi OZ, konanej dňa 12. januára 2019 v sídle organizácie, zhodli na koncepcii rozvoja OZ K prameňom Bebravy. V krátkodobom horizonte na pravidelnej ročnej báze sa budeme sústrediť na udržiavanie NCH a Pivka pre pocestných vrátane získavania dobrovoľných príspevkov širokej verejnosti, 2% z dane z príjmu fyzických a právnických osôb a možných dostupných grantov. V strednodobom horizonte by sme radi obnovili tradičnú sušiareň ovocia na hornom konci v časti obce známej ako U Bat'kov, podporili miestnych ľudí vo výsadbe pôvodných odrôd ovocných stromov a vo využívaní ekologických čistiacich prostriedkov, baktérii a enzýmov do žump septikov do odpadov. V dlhodobom horizonte budeme sústreďovať náš potenciál a zdroje za účelom vybudovania Múzea podhorskej vody a trvalo udržateľného rozvoja ChVO Strážovské vrchy.

Minulosť

Hydrogeologický pôvod našej doliny je dôsledkom pôsobenia prírodných procesov na prevažujúce vápencové podložie. Zásadným spôsobom do tohto prostredia zasiahla ľudská činnosť, ktorá sa prejavila predovšetkým ako dôsledok valašskej kolonizácie v procese osídľovania územia dnešného Slovenska v 14. až 17. storočí. Prírodné danosti regiónu dali vyniknúť lesníctvu, ovocinárstvu, pasienkarstvu a pridruženej poľnohospodárskej činnosti. Tieto aktivity dotvorili proces kolobehu vody v prírode a umožnili vyniknúť základom pre ovplyvňovanie terajšej kvality podzemných zdrojov pitnej vody.

Prítomnosť

Aktuálny život miestnej komunity je podľa nášho názoru dôsledkom straty úcty človeka k prírode, pôde a všetkému živému okolo nás. Jedným zo sprievodným javom bola kolektivizácia poľnohospodárstva, ktorá sa dostala do týchto končín až na konci 70-tych rokov minulého storočia. K tomu treba pripočítať skutočnosť, že viac ako päťdesiat rokov intenzívne spoločnosť využíva miestne podzemné zdroje vody bez adekvátnych kompenzačných nástrojov voči miestnej komunite ľudí a prírode, ktoré by eliminovali negatívne dôsledky, ktorým v súčasnosti čelíme. Typickými črtami ľudskej činnosti v tomto regióne sú zodpovedajúce aktivity, ktoré odzrkadľujú absenciu systematického spracovania odpadových vôd, finančne neúnosný odvoz a likvidácia odpadov z vlastných septikov, či žump, umelá regulácia vodných tokov, zarastajúce lúky, polia, pasienky a degradujúce lesné spoločenstva, ktoré už neplnia svoju prirodzenú vodozádržnú funkciu. V dôsledku aktuálnych klimatických zmien sme svedkami rýchleho odtoku povrchových zrážok a poklesu hladiny spodných vôd.

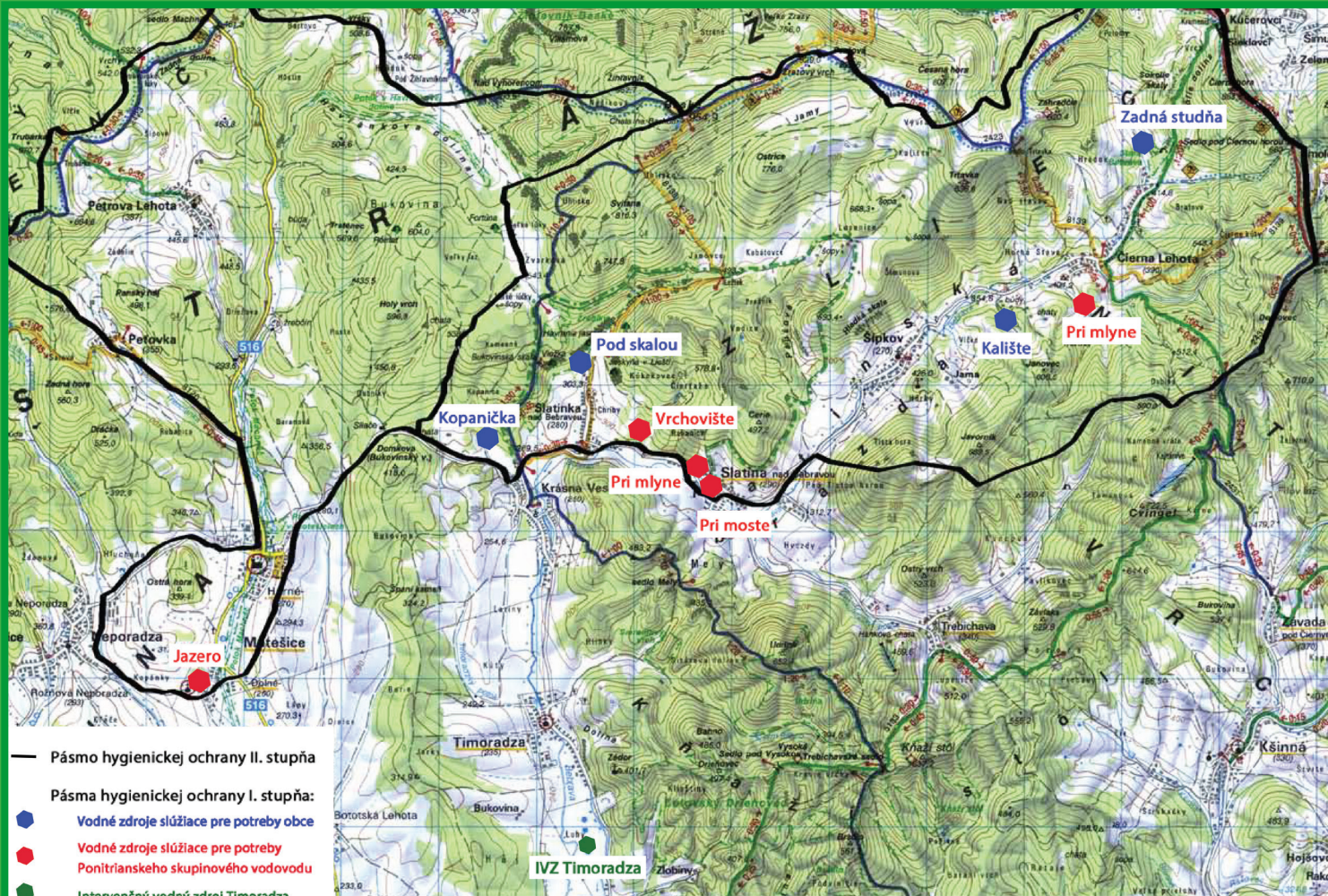
Financovanie

Pivko pre pocestných – prírodná zemná chladnička s radlerom, alkoholickým a nealkoholickým pivom, ktorým sa môžete občerstviť a prejaviť Vašu podporu symbolickým 1 €.

Zakúpenie spomienkových predmetov ako magnetky, či pohľadnice.

Dobrovoľné finančné príspevky – cez darovací banner na našej stránke www.bebravskadolina.sk

2% dane z príjmu FO/PO v rámci ročného zúčtovania.

OZ K prameňom Bebravy

- Pásmo hygienickej ochrany II. stupňa
- Pásmo hygienickej ochrany I. stupňa:
- Vodné zdroje slúžiace pre potreby obce
- Vodné zdroje slúžiace pre potreby Ponitrianskeho skupinového vodovodu
- Intervenčný vodný zdroj Timoradza

Chránená vodohospodárska oblasť s pásmom hygienickej ochrany vodných zdrojov I. a II. stupňa

V chránenej vodohospodárskej oblasti Vás prosíme, aby ste dodržovali:

Kontakt:

OZ K prameňom Bebravy
U Batkov, č. d. 58
956 53 Čierna Lehota

IČO: 50631993
DIČ: 2120705213

www.bebravskadolina.sk
E-mail: kpramenombebravy@gmail.com
Tel. č.: +421/910 171 610

Upozornenie:

Akékoľvek ďalšie narábanie s materiálmi OZ K prameňom Bebravy spadá pod práva a povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 185/2015 Z. z. – tzv. autorský zákon, ktorým sú chránené práva a oprávnené záujmy OZ.

Grafika: Andrea Strouhalová

Fotografie: OZ K prameňom Bebravy a KST Kamarát Uhrovec

